

- Standarder geografisk informasjon

SOSI Generell objektkatalog Luftfartshinder

Versjon 4.5.1 – august 2015

Kartverket

INNHOLDSFORTEGNELSE

1	<i>Orientering og introduksjon.....</i>	4
2	<i>Historikk og status.....</i>	5
2.1	Kortfattet endringslogg.....	5
3	<i>Omfang .....</i>	6
3.1	Omfatter.....	6
3.2	Målsetting.....	6
3.3	Bruksområde	6
4	<i>Normative referanser .....</i>	7
5	<i>Definisjoner og forkortelser.....</i>	8
5.1	Definisjoner.....	8
5.2	Forkortelser	8
6	<i>Generelt om fagområdet .....</i>	9
7	<i>Applikasjonsskjema.....</i>	10
7.1	Introduksjon	10
7.2	Grafisk visning av applikasjonsskjema	10
7.3	Tekstlig beskrivelse av applikasjonsskjema.....	14
7.3.1	«codeList» Måleenhet.....	14
7.3.2	Hinderområde	15
7.3.2.1	«dataType» HinderForOmråde	15
7.3.2.2	«codeList» LFH_Hinderområdetype	16
7.3.3	Kontakt.....	18
7.3.3.1	«dataType» Eier	18
7.3.3.2	«dataType» Innmelder	18
7.3.3.3	«dataType» Kontakt	18
7.3.3.4	«dataType» Kontaktperson.....	19
7.3.4	Lys.....	20
7.3.4.1	«featureType» Lyssetting	20
7.3.4.2	«codeList» Lystype	20
7.3.5	Merking.....	23
7.3.5.1	«dataType» Farge	23
7.3.5.2	«dataType» Merkepliktig	23
7.3.5.3	«dataType» Merking	24
7.3.5.4	«codeList» AnsvarligForMerking	25
7.3.5.5	«codeList» MerkeInformasjon	25
7.3.5.6	«codeList» RegelverkMerkeplikt	26
7.3.5.7	«codeList» MerkingFarge	26
7.3.5.8	«codeList» MerkingMateriale	27
7.3.5.9	«codeList» MerkingMønster	28
7.3.5.10	«codeList» MerkingTilstand	28
7.3.5.11	«codeList» MerkingType	29
7.3.6	VertikalObjekt.....	30
7.3.6.1	«dataType» ReferanseTilEksterntRegister	30
7.3.6.2	«featureType» Mobilitetssområde	30
7.3.6.3	«featureType» MobilittetsOmrådeAvgrensning	31
7.3.6.4	«featureType» VertikalObjekt	31
7.3.6.5	«featureType» VertikalObjektKomponentFlateAvgrensning	32
7.3.6.6	«featureType» VertikalObjektKomponent	33
7.3.6.7	«featureType» VertikalObjektKomponentFlate	35

SOSI – generell objektkatalog**Fagområde:** Luftfartshinder versjon 4.5.1

7.3.6.8 «featureType» VertikalObjektKomponentLinje	35
7.3.6.9 «featureType» VertikalObjektKomponentPunkt	36
7.3.6.10 «dataType» Flyplass.....	37
7.3.6.11 «codeList» VertikalObjektType	38

1 Orientering og introduksjon

Dette fagområdet omhandler luftfartshindre, som et eget fagområde i SOSI med objektkatalog. Fagområdet er utgangspunktet for utarbeidelse av produktspesifikasjoner. En produktspesifikasjon vil ta utgangspunkt i den generelle objektkatalogen og spesifisere i detalj hvilke objekttyper, egenskaper og forhold som skal være med i spesifikasjonen. Eksempel på produktspesifikasjoner er Produktspesifikasjon FKB og temadataspesifikasjoner for Norge digitalt.

2 Historikk og status

Versjon	Dato	Utført av	Grunnlag for endringen
4.5	2013-05	NRL, SOSI-sekretariatet	Første versjon
4.5.1	2015-08	Standardiseringssekretariatet	Endring i vedlegg 1 til forskrift om rapportering, registrering og merking av luftfartshinder

Aktuell ansvarlig:

Statens Kartverk
Standardiseringssekretariatet
Kartverksv. 21, 3507 Hønefoss
Tlf. 08700
standardiseringssekretariatet@kartverket.no

Faglig ansvarlig:

Nasjonalt register over luftfartshindre (NRL)
Statens Kartverk
Kartverksv. 21, 3507 Hønefoss
Tlf. 08700
nrl@kartverket.no

Avinor AS
TAIM – Teknisk og aeronautisk informasjon
Oslo Atrium
Dronning Eufemias gate 6
0191 Oslo
Tlf. 81 53 05 50
post@avinor.no

2.1 Kortfattet endringslogg

To nye koder, Signalrød og Signaloransje i kodelisten MerkingFarge.

3 Omfang

3.1 Omfatter

Standarden omfatter alle objekter som kan være luftfartshindre. Luftfartshindre defineres i flere regelverk, generelt for hele landet gjelder forskrift om rapportering og registrering av luftfartshindre (BSL-E 2-1) som sier at alle objekter som er 15 m og høyere utenfor tett bebyggelse og 30 m og høyere innenfor tett bebyggelse skal være registrert. I tillegg gjelder annet regelverk nær flyplasser, dette er beskrevet i ICAO annex 14 kapitel 4 og appendix 6, ICAO annex 15 kapitel 10 og appendix 8 samt PANS-OPS (Prosedyre for flynavigasjon og instrumentlanding).

Fagområdet for Luftfartshinder gjenbruker elementer fra andre SOSI fagområdestandarder som Lufthavn, Ledning og Bygg. Dette er nevnt i forklaringen til aktuelle elementer i modellen.

3.2 Målsetting

Forvaltning av luftfartshindre er en løpende oppgave. Framtidige krav til elektronisk dokumentasjon og utveksling av slike data innen luftfarten er beskrevet i ADQ og eTOD og krever et godt dokumentert datasett.

3.3 Bruksområde

Standarden vil gi muligheter for effektiv og samordnet lagring, utveksling og presentasjon av luftfartshindre.

4 Normative referanser

LOV 1993-06-11 nr 101: Lov om luftfart (luftfartsloven).

FOR 2003-04-14 nr 514: Forskrift om rapportering og registrering av luftfartshindre (BSL E 2-1).

FOR-2010-03-26-488: Forskrift om byggesak (byggesaksforskriften).

ICAO annex 14 chapter 4 og appendix 6.

ICAO annex 15 chapter 10 og appendix 8.

ICAO Doc 8168 PANS-OPS.

ADQ: EU-regulativ 73/2010 vedrørende krav for Aeronautisk informasjons- og datakvalitet.

eTOD: Electronic Terrain and Obstacle Data (ICAO Annex 15, Chapter 10).

AIXM 5.1: Aeronautical Information Exchange Model.

5 Definisjoner og forkortelser

Definisjoner og forklaringer til begrep brukt for fagområdet.

5.1 Definisjoner

Luftfartshinder

Ethvert objekt, eller del derav, som stikker opp over jordoverflaten og som kan være til fare for luftfarten, enten ved at det er lokalisert på et område tiltenkt for bakkemanøvrering av fly, eller ved at det penetrerer en flate definert for å beskytte flytrafikk.

5.2 Forkortelser

BSL-E – Bestemmelser for sivil luftfart-E (Luftfartsanlegg og bakketjeneste).

ICAO – International Civil Aviation Organization (internasjonal luftfartsorganisasjon som under FN arbeider for en trygg og ordnet utvikling av internasjonal sivil luftfart).

PANS-OPS – Procedures for air navigation services – aircraft operations (Regler for konstruksjon av instrumentbaserte inn- og utflygingsprosedyrer).

AIXM – Aeronautical Information Exchange Model (Utvekslingsmodell for aeronautisk informasjon).

eTOD – Electronic Terrain and Obstacle Data (Elektroniske terreng- og hinderdata).

ADQ – Aeronautical Information and Data Quality (EU-regulativ 73/2010 vedrørende "the quality of aeronautical information and aeronautical data for the single European sky").

EASA – European Aviation Safety Agency.

EGM – Earth Gravitational Model.

INSPIRE – Infrastructure for Spatial Information in Europe.

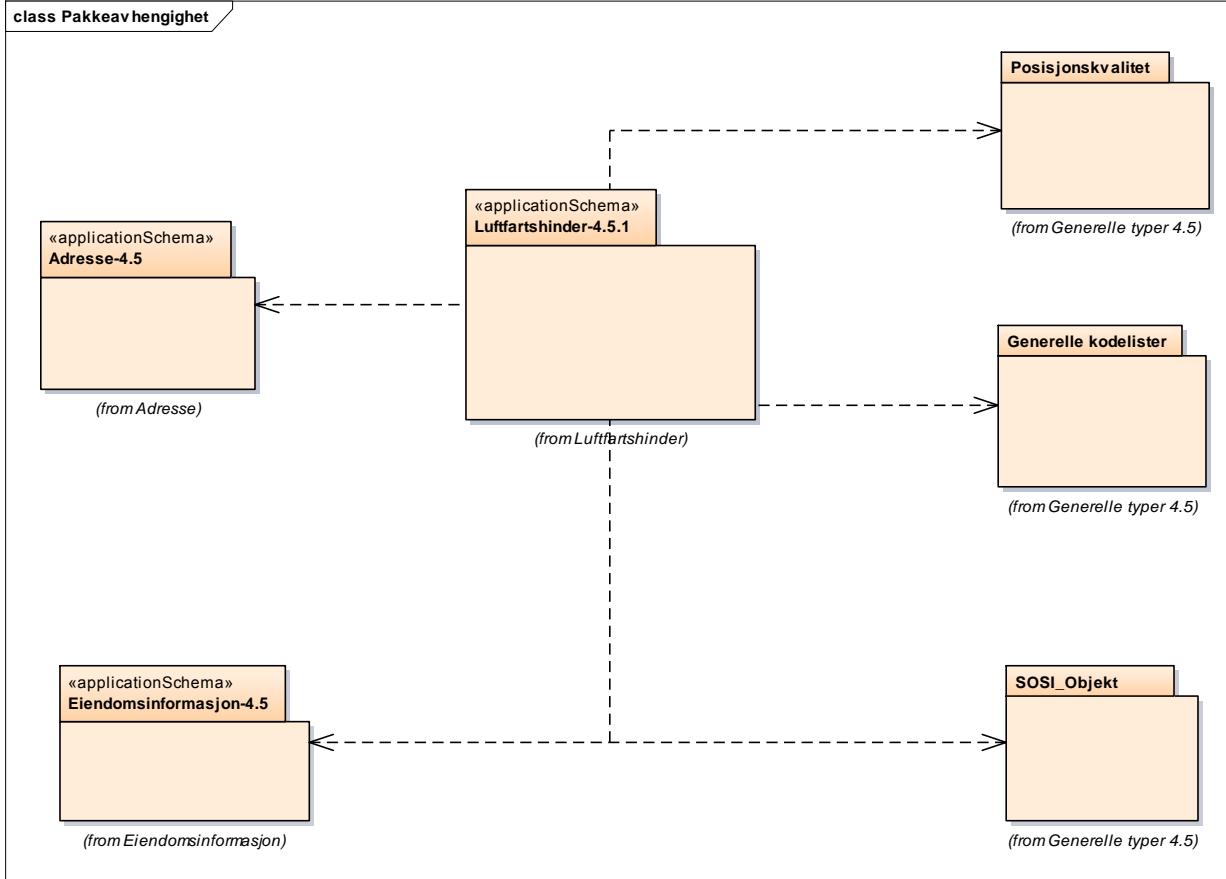
6 Generelt om fagområdet

Statens kartverk er pålagt å føre et register over alle innmeldte luftfartshindre etter forskrift om rapportering og registrering av luftfartshindre, til bruk i forskjellige sammenhenger i luftfarten.

7 Applikasjonsskjema

7.1 Introduksjon

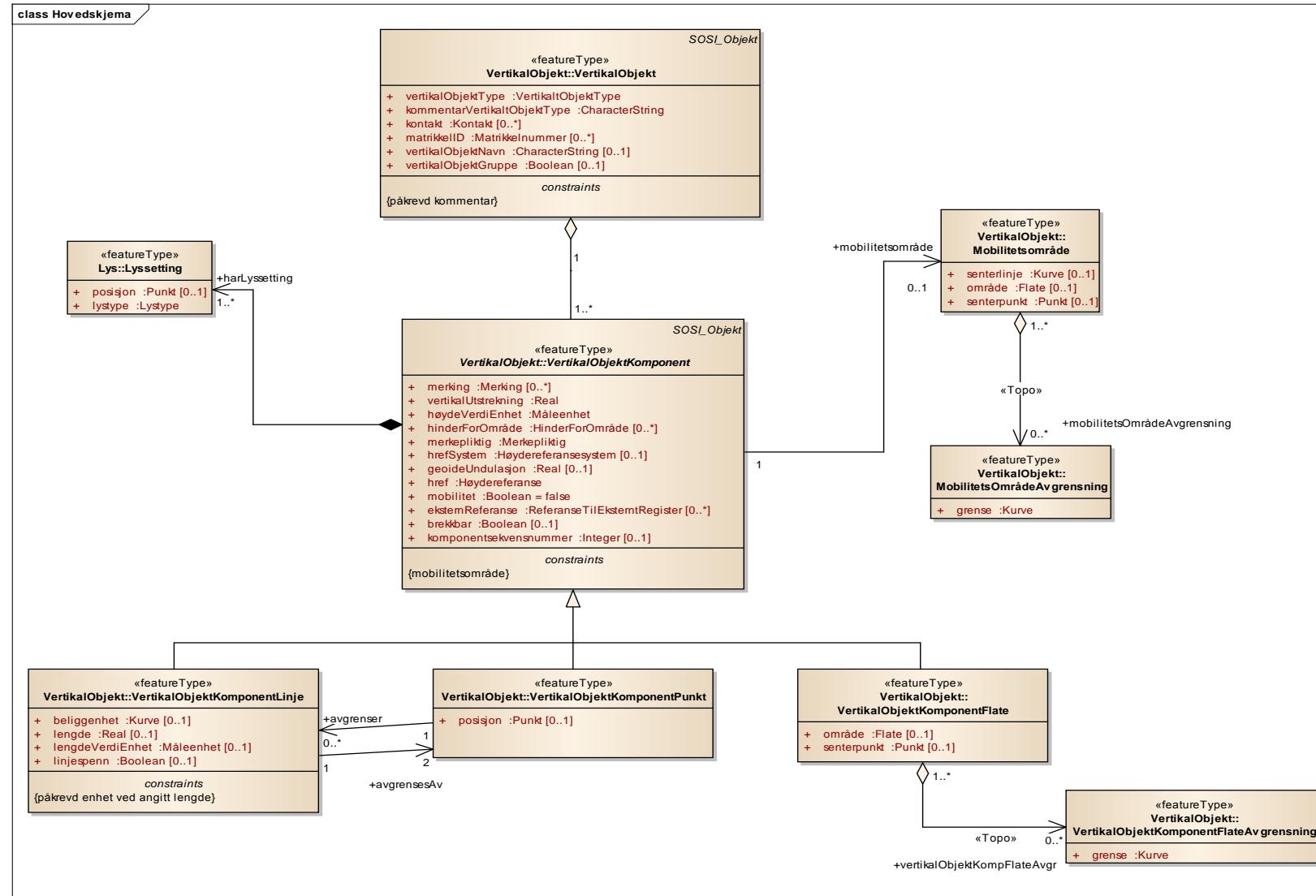
7.2 Grafisk visning av applikasjonsskjema

Figur 1
Pakkeavhengighet

SOSI – generell objektkatalog

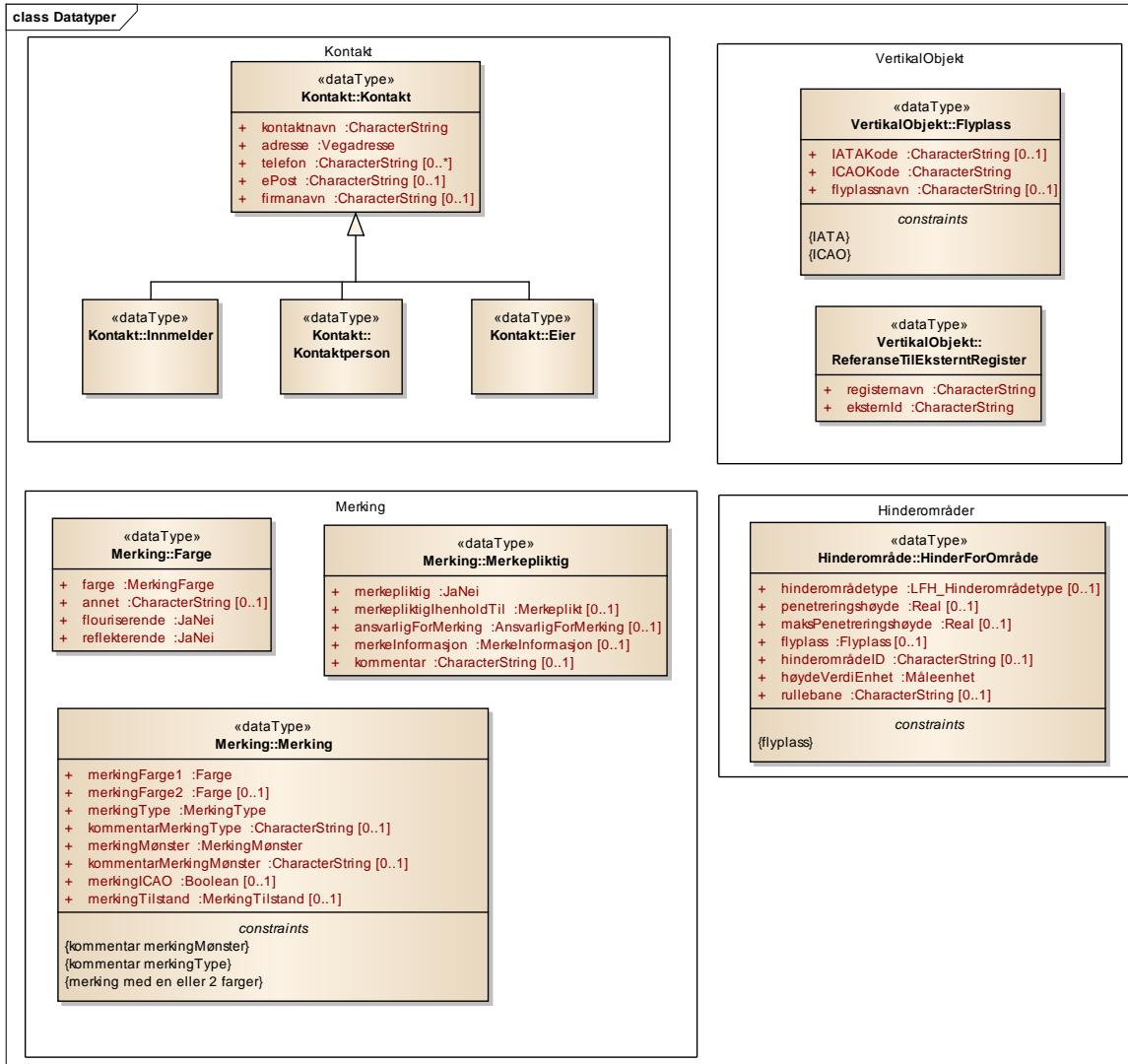
Fagområde: Luftfartshinder versjon 4.5.1

Figur 2 Hovedskjema

SOSI – generell objektkatalog

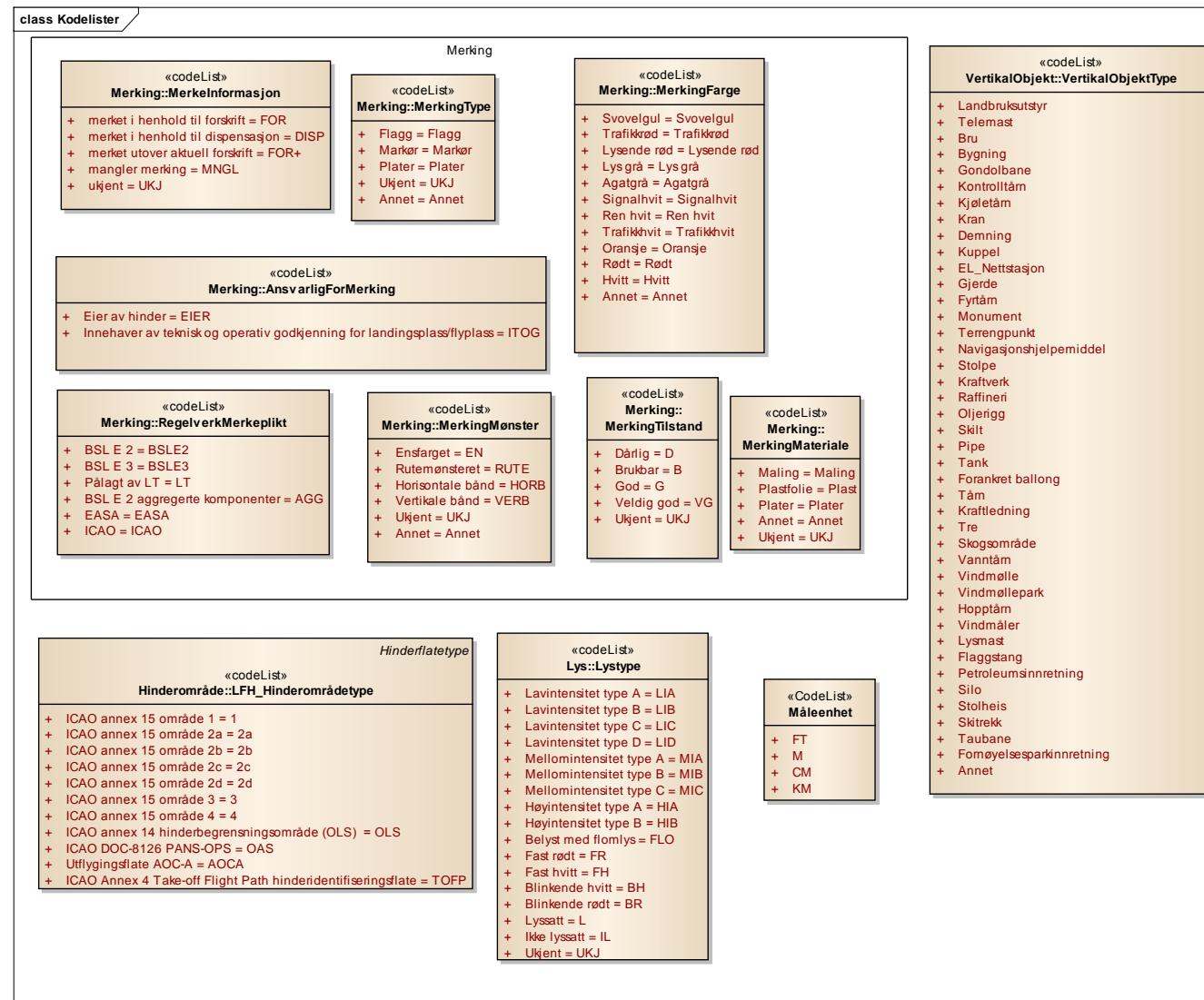
Fagområde: Luftfartshinder versjon 4.5.1

Figur 3
Datatyper

SOSI – generell objektkatalog

Fagområde: Luftfartshinder versjon 4.5.1

Figur 4
Kodelister

7.3 Tekstlig beskrivelse av applikasjonsskjema**7.3.1 «codeList» Måleenhet**

kodeliste for ulike måleenheter

Attributter

	Navn	Definisjon/Forklaring	Multipl	Kode	Type
	FT	foot			
	M	meter			
	CM	centimeter			
	KM	kilometer			

SOSI – generell objektkatalog**Fagområde:** Luftfartshinder versjon 4.5.1**7.3.2 Hinderområde****7.3.2.1 «dataType» HinderForOmråde**

inneholder informasjon om hvilke områder dette objektet (VertikaltObjektKomponent) er hinder for. Maksimal penetreringshøyde må være >0 for at et objekt klassifiseres som et hinder

Attributter

	Navn	Definisjon/Forklaring	Multipl	Kod e	Type
	hinderområdetype	hvilke områder i ICAO eller annet regelverk gjør at dette objektet blir et hinder	[0..1]		LFH_Hinderområdetype
	penetreringshøyde	avstand mellom topp av vertikaltObjektKomponent og hinderområdeflate. Negativ verdi betyr at komponenten ikke bryter hinderområdeflatten	[0..1]		Real
	maksPenetreringshøyde	avstand mellom topp av vertikaltObjektKomponent og hinderområdeflate dersom man tar hensyn til maksimal utstrekning og/eller angitt horisontale og vertikale feilmarginer	[0..1]		Real
	flyplass	flyplassen hinderområde er knyttet til	[0..1]		Flyplass
	hinderområdeID	id til hinderområdeobjekt som muliggjør kobling til objekter i eksterne fagsystemer (for eksempel FKB-lufthavn)	[0..1]		CharacterString
	høydeVerdiEnhet	måleenhet			Måleenhet

SOSI – generell objektkatalog**Fagområde:** Luftfartshinder versjon 4.5.1

	rullebane	identifiserer hvilken rullebane hinderområdet tilhører	[0..1]		CharacterString
--	-----------	--	--------	--	-----------------

Restriksjoner

Navn	Forklaring/Definisjon
flyplass	<p>flyplass informasjon er påkrevd dersom hinderområdetype ikke er ICAO Annex 15 område 1</p> <p>inv: self.hinderområdetype <> 'ICAO annex 15 område 1' implies self.flyplass -> NotEmpty()</p>

7.3.2.2 «codeList» LFH_Hinderområdetype

inneholder ulike områdetyper som et vertikalt objekt kontrolleres mot

Attributter

Navn	Definisjon/Forklaring	Multipl	Kode	Type
ICAO annex 15 område 1	i henhold til ICAO annex 15		1	
ICAO annex 15 område 2a	i henhold til ICAO annex 15		2a	
ICAO annex 15 område 2b	i henhold til ICAO annex 15		2b	
ICAO annex 15 område 2c	i henhold til ICAO annex 15		2c	
ICAO annex 15 område 2d	i henhold til ICAO annex 15		2d	
ICAO annex 15 område 3	i henhold til ICAO annex 15		3	
ICAO annex 15 område 4	i henhold til ICAO annex 15		4	

SOSI – generell objektkatalog**Fagområde:** Luftfartshinder versjon 4.5.1

	ICAO annex 14 hinderbegrensningsområde (OLS)	obstacle limitation surface (OLS)		OLS	
	ICAO DOC-8126 PANS-OPS	obstacle assessment surface (OAS)		OAS	
	Utflygingsflate AOC-A			AOCA	
	ICAO Annex 4 Take-off Flight Path hinderidentifiseringsflate			TOFP	

Assosiasjoner

Assosiasjon type	Navn	Source	Destination
Generalization		SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfart shinder4.5.Hinderområde.LFH_Hinderområd etype.	SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Lufthavn. Lufthavn- 4.1.LufthavnHinderflate.Hinderflatetype.

SOSI – generell objektkatalog**Fagområde:** Luftfartshinder versjon 4.5.1**7.3.3 Kontakt****7.3.3.1 «dataType» Eier**

tiltakshaver, eier, utbygger eller ansvarlig søker

Assosiasjoner

Assosiasjon type	Navn	Source	Destination
Generalization		SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfartshinder4.5.Kontakt.Eier.	SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfartshinder4.5.Kontakt.Kontakt.

7.3.3.2 «dataType» Innmelder

innmelder har rettigheter til å registrere hindre for gitte tiltakshavere

Assosiasjoner

Assosiasjon type	Navn	Source	Destination
Generalization		SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfartshinder4.5.Kontakt.Innmelder.	SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfartshinder4.5.Kontakt.Kontakt.

7.3.3.3 «dataType» Kontakt

kontaktinformasjon for dette objektet hos hindereier

Attributter

	Navn	Definisjon/Forklaring	Multipl	Kode	Type
	kontaktnavn	firmanavn eller kontaktperson for dette objektet			CharacterString
	adresse	adresseinformasjon ifm et hinder			Vegadresse

SOSI – generell objektkatalog**Fagområde:** Luftfartshinder versjon 4.5.1

	telefon	gjelder alle typer telefonnumre	[0..*]		CharacterString
	ePost		[0..1]		CharacterString
	firmanavn	hvilket firma representerer kontaktpersonen	[0..1]		CharacterString

Assosiasjoner

Assosiasjon type	Navn	Source	Destination
Generalization		SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfartshinder4.5.Kontakt.Innmelder.	SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfartshinder4.5.Kontakt.Kontakt.
Generalization		SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfartshinder4.5.Kontakt.Eier.	SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfartshinder4.5.Kontakt.Kontakt.
Generalization		SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfartshinder4.5.Kontakt.Kontaktperson.	SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfartshinder4.5.Kontakt.Kontakt.

7.3.3.4 «dataType» Kontaktperson

en person som kan kontaktas for informasjon om et objekt. Kan være ansatt hos tiltakshaver eller annen kontaktperson

Assosiasjoner

Assosiasjon type	Navn	Source	Destination
Generalization		SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfartshinder4.5.Kontakt.Kontaktperson.	SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfartshinder4.5.Kontakt.Kontakt.

SOSI – generell objektkatalog**Fagområde:** Luftfartshinder versjon 4.5.1**7.3.4 Lys****7.3.4.1 «featureType» Lyssetting**

lyssetting ifm merking av et hinder

Attributter

	Navn	Definisjon/Forklaring	Multipl	Kode	Type
	posisjon	lysets posisjon	[0..1]		Punkt
	lystype	hva slags type lys brukes til merking av hinderet			Lystype

Assosiasjoner

Assosiasjon type	Navn	Source	Destination
Association		SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfartshinder4.5.VertikalObjekt.VertikalObjektKomponent.	1..* SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfartshinder4.5.Lys.Lyssetting. Rolle: harLyssetting ...

7.3.4.2 «codeList» Lystype

hinderlys til bruk ved merking av luftfartshinder i henhold til vedlegg til forskrift om rapportering, registrering og merking av luftfartshinder, BSL E 2-1.

Dette vedlegget er tabell 6-3 i ICAO annex 14. I tillegg er det mulig å velge koder fra gammel NRL

Attributter

	Navn	Definisjon/Forklaring	Multipl	Kode	Type
	Lavintensitet type A	rødt, fast, 10 candela		LIA	
	Lavintensitet type B	rødt, fast, 32 candela		LIB	

SOSI – generell objektkatalog**Fagområde:** Luftfartshinder versjon 4.5.1

	Lavintensitet type C	ikke del av oversikten i vedlegg 2 BSL E 2-1, men tatt fra tabell 6-3 i ICAO annex 14		LIC	
	Lavintensitet type D	ikke del av oversikten i vedlegg 2 BSL E 2-1, men tatt fra tabell 6-3 i ICAO annex 14		LID	
	Mellomintensitet type A	hvitt, blinkende, 20 000 candela ved bakgrunnsbelysning 50 cd/m ² og over, 2000 candela med bakgrunnsbelysning uneder 50 cd/m ²		MIA	
	Mellomintensitet type B	rødt, blinkende, 2000 candela		MIB	
	Mellomintensitet type C	rødt, fast, 2000 candela		MIC	
	Høyintensitet type A	hvitt, blinkende, 200 000 candela ved bakgrunnsbelysning over 500 cd/m ² , 20 000 candela ved bakgrunnsbelysning 50-500 cd/m ² og 2000 candela ved bakgrunnsbelysning under 50 cd/m ²		HIA	
	Høyintensitet type B	hvitt, blinkende, 100 000 candela ved bakgrunnsbelysning over 500 cd/m ² , 20 000 candela ved bakgrunnsbelysning 50-500 cd/m ² og 2000 candela ved bakgrunnsbelysning under 50 cd/m ²		HIB	
	Belyst med flomlys	objektet er opplys av lyskastere for å være synlig for luftfarten		FLO	
	Fast rødt	brukes dersom vi ikke vet lysstyrke, men har observert lysfarge rød fast lys		FR	
	Fast hvitt	brukes dersom vi ikke vet lysstyrke, men har observert lysfarge hvit fast lys		FH	
	Blinkende hvitt	brukes dersom vi ikke vet lysstyrke, men har observert lysfarge hvitt blinkende lys		BH	
	Blinkende rødt	brukes dersom vi ikke vet lysstyrke, men har observert lysfarge rødt blinkende lys		BR	
	Lyssatt	brukes dersom man vet at det har lys, men ikke vet farge og type		L	

SOSI – generell objektkatalog**Fagområde:** Luftfartshinder versjon 4.5.1

	Ikke lyssatt		IL	
	Ukjent		UKJ	

7.3.5 Merking

7.3.5.1 «dataType» Farge

detaljer om fargen og dens egenskaper

Attributter

	Navn	Definisjon/Forklaring	Multipl	Kode	Type
	farge	farge angis med koder fra definert kodeliste			MerkingFarge
	annet	hvis "annet" velges på attributt farge, må dette spesifiseres her	[0..1]		CharacterString
	flouriserende	om fargemerkingen er fluoriserende (selvlysende)			JaNei
	reflekterende	om fargemerkingen er reflekterende			JaNei

7.3.5.2 «dataType» Merkepliktig

informasjon om merkeplikt

Attributter

	Navn	Definisjon/Forklaring	Multipl	Kode	Type
	merkepliktig	er et hinder merkepliktig? Her tas det ikke hensyn til om det har blitt gitt dispensasjon			JaNei
	merkepliktigIhenholdTil	regelverk som pålegger merking	[0..1]		Merkeplikt
	ansvarligForMerking	hvem har ansvar for merking	[0..1]		AnsvarligForMerking
	merkeInformasjon	utdypende informasjon om merking	[0..1]		MerkeInformasjon

SOSI – generell objektkatalog**Fagområde:** Luftfartshinder versjon 4.5.1

	kommentar	utfyllende informasjon om en eller flere av de andre attributtene	[0..1]		CharacterString
--	-----------	---	--------	--	-----------------

7.3.5.3 «dataType» Merking

samlet informasjon om merking

Attributter

	Navn	Definisjon/Forklaring	Multipl	Kode	Type
	merkingFarge1	skal alltid brukes hvis merking består av en eller to farger			Farge
	merkingFarge2	brukes som farge nummer to ved to-farget merking, og kan være brukt til eksempelvis sjakk mønster, flagg, horisontale eller vertikale bånd (se kodeliste MerkingType)	[0..1]		Farge
	merkingType	ulike typer merking spesifiseres her			MerkingType
	kommentarMerkingType	hvis "annet" velges på merkingType skal dette spesifiseres her	[0..1]		CharacterString
	merkingMønster	mønster til merkingen			MerkingMønster
	kommentarMerkingMønster	hvis "Annet" velges på merkingMønster skal dette spesifiseres her	[0..1]		CharacterString
	merkingICAO	er merking iht. ICAO standard	[0..1]		Boolean
	merkingTilstand	informasjon om merkingens tilstand	[0..1]		MerkingTilstand

Restriksjoner

Navn	Forklaring/Definisjon
kommentar merkingMønster	velges det "Annet" på merkingMønster er en kommentar påkrevd inv: self.merkingMønster = MerkingMønster::Annet implies self.kommentarMerkingMønster -> NotEmpty()
kommentar merkingType	velges det "Annet" på merkingType er en kommentar påkrevd

SOSI – generell objektkatalog**Fagområde:** Luftfartshinder versjon 4.5.1

	inv: self.merkingType = MerkingType::Annet implies self.kommentarMerkingType -> NotEmpty()
merking med en eller 2 farger	<p>hvis merkingMønster = Ensfarget skal kun merkingFarge1 brukes, de andre kodene som krever to farger, krever også innhold på merkingFarge2</p> <p>inv: (self.merkingMønster = MerkingMønster::Ensfarget implies self.merkingFarge1 -> NotEmpty() AND self.merkingFarge2 -> Empty()) AND ((self.merkingMønster = MerkingMønster::Rutemønsteret OR self.merkingMønster = MerkingMønster::'Horisontale bånd' OR self.merkingMønster = MerkingMønster::'Vertikale bånd') implies (self.merkingFarge1 -> NotEmpty() AND self.merkingFarge2 -> NotEmpty()))</p>

7.3.5.4 «codeList» AnsvarligForMerking

hvem har ansvar for merking

Attributter

	Navn	Definisjon/Forklaring	Multipl	Kode	Type
	Eier av hinder			EIER	
	Innehaver av teknisk og operativ godkjenning for landingsplass/flyplass			ITOG	

7.3.5.5 «codeList» MerkeInformasjon

utdypende informasjon om merking

Attributter

	Navn	Definisjon/Forklaring	Multipl	Kode	Type
	merket i henhold til forskrift			FOR	
	merket i henhold til dispensasjon			DISP	
	merket utover aktuell forskrift			FOR+	

SOSI – generell objektkatalog**Fagområde:** Luftfartshinder versjon 4.5.1

	mangler merking			MNGL	
	ukjent			UKJ	

7.3.5.6 «codeList» RegelverkMerkeplikt

hinder er merkepliktig i henhold til

Attributter

	Navn	Definisjon/Forklaring	Multipl	Kode	Type
	BSL E 2			BSLE2	
	BSL E 3			BSLE3	
	Pålagt av LT	merking pålagt spesifikt av Luftfartstilsynet		LT	
	BSL E 2 aggregerte komponenter	enkeelementer er ikke merkepliktige i utgangspunktet, men de er merkepliktige hvis de oppfyller visse krav når de er sett som helhet		AGG	
	EASA			EASA	
	ICAO			ICAO	

7.3.5.7 «codeList» MerkingFarge

kodeliste for merkingens farge

Attributter

	Navn	Definisjon/Forklaring	Multipl	Kode	Type
	Svovelgul	RAL 1016 (Sulfur yellow)		Svovelgul	
	Trafikkrød	RAL 3020 (Traffic red)		Trafikkrød	

SOSI – generell objektkatalog**Fagområde:** Luftfartshinder versjon 4.5.1

	Lysende rød	RAL 3024 (Luminous red)		Lysende rød	
	Lys grå	RAL 7035 (Light grey)		Lys grå	
	Agatgrå	RAL 7038 (Agate grey)		Agatgrå	
	Signalhvit	RAL 9003 (Signal white)		Signalhvit	
	Ren hvit	RAL 9010 (Pure white)		Ren hvit	
	Trafikkhvit	RAL 9016 (Traffic white)		Trafikkhvit	
	Oransje	RAL kode ikke aktuelt, kode er videreført fra gammelt system		Oransje	
	Rødt	RAL kode ikke aktuelt, kode er videreført fra gammelt system		Rødt	
	Hvitt	RAL kode ikke aktuelt, kode er videreført fra gammelt system		Hvitt	
	Signaloransje	RAL 2010 (Signal orange)		Signaloransje	
	Signalrød	RAL 3001 (Signal red)		Signalrød	
	Annet			Annet	

7.3.5.8 «codeList» MerkingMateriale

diverse materialer som merkingen kan bestå av

Attributter

	Navn	Definisjon/Forklaring	Multipl	Kode	Type
	Maling			Maling	

SOSI – generell objektkatalog**Fagområde:** Luftfartshinder versjon 4.5.1

	Plastfolie			Plast	
	Plater			Plater	
	Annet			Annet	
	Ukjent			UKJ	

7.3.5.9 «codeList» MerkingMønster

ulike mønstertyper spesifiseres her

Attributter

	Navn	Definisjon/Forklaring	Multipl	Kode	Type
	Ensfarget			EN	
	Rutemønsteret			RUTE	
	Horisontale bånd	to-fargete alternerende horisontale bånd		HORB	
	Vertikale bånd	to-fargete alternerende vertikale bånd		VERB	
	Ukjent			UKJ	
	Annet			Annet	

7.3.5.10 «codeList» MerkingTilstand**Attributter**

	Navn	Definisjon/Forklaring	Multipl	Kod e	Type

SOSI – generell objektkatalog**Fagområde:** Luftfartshinder versjon 4.5.1

	Dårlig		D	
	Brukbar		B	
	God		G	
	Veldig god		VG	
	Ukjent		UKJ	

7.3.5.11 «codeList» MerkingType

ulike typer merking spesifiseres her

Attributter

	Navn	Definisjon/Forklaring	Multipl	Kode	Type
	Flagg	kan være ensfarget eller mønsteret		Flagg	
	Markør	gjelder også blåser		Markør	
	Plater			Plater	
	Ukjent			UKJ	
	Annet			Annet	

SOSI – generell objektkatalog**Fagområde:** Luftfartshinder versjon 4.5.1**7.3.6 VertikalObjekt****7.3.6.1 «dataType» ReferanseTilEksterntRegister**

informasjon om kobling til eksterne registre

Attributter

	Navn	Definisjon/Forklaring	Multipl	Kode	Type
	registernavn	navn til eksternt register			CharacterString
	eksternId	ekstern Id av samme objekt i et annet register			CharacterString

7.3.6.2 «featureType» Mobilitetsområde

en linje (for eksempel skinner) eller et område hvor et hinder beveger seg innenfor

Attributter

	Navn	Definisjon/Forklaring	Multipl	Kode	Type
	senterlinje		[0..1]		Kurve
	område		[0..1]		Flate
	senterpunkt	sted der objektet eksisterer på	[0..1]		Punkt

Assosiasjoner

Assosiasjon type	Navn	Source	Destination
Association «Topo»		1..* SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfartshinder4.5.VertikalObjekt.Mobilitetsområde.	0..* SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfartshinder4.5.VertikalObjekt.MobilitetsOmrådeAvgrensning. Rolle: mobilitetsOmrådeAvgrensning ...

SOSI – generell objektkatalog**Fagområde:** Luftfartshinder versjon 4.5.1

Assosiasjon type	Navn	Source	Destination
Association		1 SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfartshinder4.5.VertikalObjekt.VertikalObjektKomponent.	0..1 SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfartshinder4.5.VertikalObjekt.Mobilitetsområde. Rolle: mobilitetsområde ...

7.3.6.3 «featureType» MobilitetsOmrådeAvgrensning

avgrensning til et mobilitetsområde

Attributter

	Navn	Definisjon/Forklaring	Multipl	Kode	Type
	grense				Kurve

Assosiasjoner

Assosiasjon type	Navn	Source	Destination
Association «Topo»		1..* SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfartshinder4.5.VertikalObjekt.Mobilitetsområde.	0..* SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfartshinder4.5.VertikalObjekt.MobilitetsOmrådeAvgrensning. Rolle: mobilitetsOmrådeAvgrensning ...

7.3.6.4 «featureType» VertikalObjekt

alle faste eller mobile objekter eller deler av dem som stikker opp over bakken og som kan utgjøre en fare for luftfarten

Attributter

	Navn	Definisjon/Forklaring	Multipl	Kode	Type
	vertikalObjektType	her angis det hvilken type vertikalt objekt dette objektet er			VertikaltObjektType
	kommentarVertikaltObjektType	hvis "Annet" velges på vertikaltObjektType skal dette spesifiseres her			CharacterString
	kontakt	her kan eier, innmelder og/eller kontaktperson til et vertikalt objekt og potensielt hinder angis	[0..*]		Kontakt

SOSI – generell objektkatalog**Fagområde:** Luftfartshinder versjon 4.5.1

	matrikkelID	koblingsnøkkel som gjør det mulig å koble vertikale objekter og potensielle hindre til en eller flere matrikkelenheter	[0..*]		Matrikkelnummer
	vertikalObjektNavn		[0..1]		CharacterString
	vertikalObjektGruppe	indikerer om VertikalObjekt er en representant for et antall nært lokaliserte objekter av samme type	[0..1]		Boolean

Restriksjoner

Navn	Forklaring/Definisjon
påkrevd kommentar	velges det "Annet" på vertikaltObjektType er en kommentar påkrevd inv: self.vertikaltObjektType = VertikaltObjektType::Annet implies self.kommentarVertikaltObjektType -> NotEmpty()

Assosiasjoner

Assosiasjon type	Navn	Source	Destination
Generalization		SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfart shinder4.5.VertikalObjekt.VertikalObjekt.	SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Generelle typer.Generelle typer 4.0.SOSI_Objekt.SOSI_Objekt.
Aggregation		1..* SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfart shinder4.5.VertikalObjekt.VertikalObjektKom ponent.	1 SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfartshinder4 .5.VertikalObjekt.VertikalObjekt.

7.3.6.5 «featureType» VertikalObjektKomponentFlateAvgrensning

avgrensning til en flatekomponent

Attributter

	Navn	Definisjon/Forklaring	Multipl	Kod e	Type
	grense				Kurve

Assosiasjoner

SOSI – generell objektkatalog**Fagområde:** Luftfartshinder versjon 4.5.1

Assosiasjon type	Navn	Source	Destination
Association «Topo»		1..* SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfartshinder4.5.VertikalObjekt.VertikalObjektKomponentFlate.	0..* SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfartshinder4.5.VertikalObjekt.VertikalObjektKomponentFlateAvgrensning. Rolle: vertikalObjektKompFlateAvgr ...

7.3.6.6 «featureType» VertikalObjektKomponent

del av et vertikalt objekt

Attributter

	Navn	Definisjon/Forklaring	Multipl	Kode	Type
	merking	samlet informasjon om merking. Gjelder ikke lyssetting. All informasjon om lyssetting ligger under feature type Lyssetting	[0..*]		Merking
	vertikalUdstrekning	objektkomponentens maksimale høyde over terren			Real
	høydeVerdiEnhet	her oppgis måleenheten til den vertikale utstrekningen av objektet			Måleenhet
	hinderForOmråde	informasjon om hvilke områder denne objektkomponenten er hinder for	[0..*]		HinderForOmråde
	merkepliktig	informasjon om merkeplikt, gjelder lyssetting og annen merking			Merkepliktig
	hrefSystem	referanseflate som er utgangspunktet for høyde	[0..1]		Høydereferansesystem
	geoideUndulasjon	forskjellen mellom ortometrisk og ellipsoidisk høyde. Oppgis i meter	[0..1]		Real
	href	koordinatregistering utført på topp eller bunn av et objekt			Høydereferanse
	mobilitet	informasjon om en komponent av et vertikalt objekt er mobil		false	Boolean
	eksternReferanse	referanse til et eksternt register	[0..*]		ReferanseTilEksterntRegister

SOSI – generell objektkatalog**Fagområde:** Luftfartshinder versjon 4.5.1

	brekkbar	informasjon om objektet er konstruert for å gi etter ved sammenstøtt	[0..1]		Boolean
	komponentsekvensnummer	angir rekkefølge på VertikalObjektKomponent som tilhører samme VertikalObjekt	[0..1]		Integer

Restriksjoner

Navn	Forklaring/Definisjon
mobilitesområde	en mobil komponent skal være knyttet til et mobilitesområde inv: self.mobil implies self.mobilitesområde -> NotEmpty()

Assosiasjoner

Assosiasjon type	Navn	Source	Destination
Generalization		SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfart shinder4.5.VertikalObjekt.VertikalObjektKom ponentPunkt.	SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfartshinder4 .5.VertikalObjekt.VertikalObjektKomponent.
Generalization		SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfart shinder4.5.VertikalObjekt.VertikalObjektKom ponentFlate.	SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfartshinder4 .5.VertikalObjekt.VertikalObjektKomponent.
Generalization		SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfart shinder4.5.VertikalObjekt.VertikalObjektKom ponent.	SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Generelle typer.Generelle typer 4.0.SOSI_Objekt.SOSI_Objekt.
Association		1 SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfart shinder4.5.VertikalObjekt.VertikalObjektKom ponent.	0..1 SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfartshinder4 .5.VertikalObjekt.Mobilitesområde. Rolle: mobilitesområde ...
Generalization		SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfart shinder4.5.VertikalObjekt.VertikalObjektKom ponentLinje.	SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfartshinder4 .5.VertikalObjekt.VertikalObjektKomponent.

SOSI – generell objektkatalog**Fagområde:** Luftfartshinder versjon 4.5.1

Assosiasjon type	Navn	Source	Destination
Aggregation		1..* SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfart shinder4.5.VertikalObjekt.VertikalObjektKom ponent.	1 SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfartshinder4 .5.VertikalObjekt.VertikalObjekt.
Association		SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfart shinder4.5.VertikalObjekt.VertikalObjektKom ponent.	1..* SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfartshinder4 .5.Lys.Lyssetting. Rolle: harLyssetting ...

7.3.6.7 «featureType» VertikalObjektKomponentPlate

generell betegnelse for flatekomponenter

Attributter

	Navn	Definisjon/Forklaring	Multipl	Kod e	Type
	område		[0..1]		Flate
	senterpunkt		[0..1]		Punkt

Assosiasjoner

Assosiasjon type	Navn	Source	Destination
Association «Topo»		1..* SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfart shinder4.5.VertikalObjekt.VertikalObjektKom ponentPlate.	0..* SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfartshinder4 .5.VertikalObjekt.VertikalObjektKomponentPlateAvgre nsning. Rolle: vertikalObjektKompPlateAvgr ...
Generalization		SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfart shinder4.5.VertikalObjekt.VertikalObjektKom ponentPlate.	SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfartshinder4 .5.VertikalObjekt.VertikalObjektKomponent.

7.3.6.8 «featureType» VertikalObjektKomponentLinje

generell betegnelse for linjekomponenter

Attributter

SOSI – generell objektkatalog**Fagområde:** Luftfartshinder versjon 4.5.1

	Navn	Definisjon/Forklaring	Multipl	Kode	Type
	beliggenhet		[0..1]		Kurve
	lengde	horizontal avstand mellom start- og slutt punkt på linjesegment	[0..1]		Real
	lengdeVerdiEnhet	her oppgis måleenheten til lengden av objektet	[0..1]		Måleenhet
	linjespenn	informasjon om objektet er et spenn eller ei	[0..1]		Boolean

Restriksjoner

Navn	Forklaring/Definisjon
påkrevd enhet ved angitt lengde	er en lengde angitt, er det påkrevd med angitt måleenhet inv: self.lengde -> NotEmpty() implies self.lengdeVerdiEnhet -> NotEmpty()

Assosiasjoner

Assosiasjon type	Navn	Source	Destination
Association		1 SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfart shinder4.5.VertikalObjekt.VertikalObjektKom ponentPunkt.	0..* SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfartshinder4 .5.VertikalObjekt.VertikalObjektKomponentLinje. Rolle: avgrenser ...
Association		1 SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfart shinder4.5.VertikalObjekt.VertikalObjektKom ponentLinje.	2 SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfartshinder4 .5.VertikalObjekt.VertikalObjektKomponentPunkt. Rolle: avgrensesAv ...
Generalization		SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfart shinder4.5.VertikalObjekt.VertikalObjektKom ponentLinje.	SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfartshinder4 .5.VertikalObjekt.VertikalObjektKomponent.

7.3.6.9 «featureType» VertikalObjektKomponentPunkt

generell betegnelse for punktkomponenter

SOSI – generell objektkatalog**Fagområde:** Luftfartshinder versjon 4.5.1**Attributter**

	Navn	Definisjon/Forklaring	Multipl	Kode	Type
	posisjon		[0..1]		Punkt

Assosiasjoner

Assosiasjon type	Navn	Source	Destination
Association		1 SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfart shinder4.5.VertikalObjekt.VertikalObjektKom ponentPunkt.	0..* SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfartshinder4 .5.VertikalObjekt.VertikalObjektKomponentLinje. Rolle: avgrenser ...
Association		1 SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfart shinder4.5.VertikalObjekt.VertikalObjektKom ponentLinje.	2 SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfartshinder4 .5.VertikalObjekt.VertikalObjektKomponentPunkt. Rolle: avgrenseseAv ...
Generalization		SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfart shinder4.5.VertikalObjekt.VertikalObjektKom ponentPunkt.	SOSI Model.SOSI Generell objektkatalog.Luftfart.Luftfartshinder.Luftfartshinder4 .5.VertikalObjekt.VertikalObjektKomponent.

7.3.6.10 «dataType» Flyplass

informasjon om flyplasskoder

Attributter

	Navn	Definisjon/Forklaring	Multipl	Kode	Type
	IATAKode		[0..1]		CharacterString
	ICAOKode				CharacterString
	flyplassnavn	klartekstnavn	[0..1]		CharacterString

SOSI – generell objektkatalog**Fagområde:** Luftfartshinder versjon 4.5.1**Restriksjoner**

Navn	Forklaring/Definisjon
IATA	IATA kode må ha tre tegn inv: self.IATAKode -> NotEmpty() implies self.IATAKode.length = 3
ICAO	ICAO kode må ha fire tegn inv: self.ICAOKode.length = 3

7.3.6.11 «codeList» VertikalObjektType

ulike typer vertikale objekter

Attributter

	Navn	Definisjon/Forklaring	Multipl	Kod e	Type
	Landbruksutstyr	hentet fra AIXM 5.1 klasse CodeVerticalStructureType kode AG_EQUIP			
	Telemast	mast med radio- og telekommunikasjonsutstyr for sending/mottak av telesignaler tilsvarer klasse MastTele i Ledningsnett 4.0			
	Bru	hentet fra AIXM 5.1 klasse CodeVerticalStructureType kode BRIDGE			
	Bygning	hentet fra AIXM 5.1 klasse CodeVerticalStructureType kode BUILDING			
	Gondolbane	hentet fra AIXM 5.1 klasse CodeVerticalStructureType kode CABLE_CAR			
	Kontrolltårn	hentet fra AIXM 5.1 klasse CodeVerticalStructureType kode CONTROL_TOWER			
	Kjøletårn	hentet fra AIXM 5.1 klasse CodeVerticalStructureType kode COOLING_TOWER			
	Kran	hentet fra AIXM 5.1 klasse CodeVerticalStructureType			

SOSI – generell objektkatalog**Fagområde:** Luftfartshinder versjon 4.5.1

		gjelder også heisekrantypene skinnekran/havnekran, tårnkran/byggekran, mobilkran, flytekran			
	Demning	hentet fra AIXM 5.1 klasse CodeVerticalStructureType kode DAM			
	Kuppel	hentet fra AIXM 5.1 klasse CodeVerticalStructureType kode DOME			
	EL_Nettstasjon	<p>stasjon som transformerer elektrisitet fra et høyspentnivå til et lavere</p> <p>tilsvarer EL_Transformatorstasjon og EL_Nettstasjon i SOSI Ledning 4.5</p> <p>Merk: Gjelder alle typer transformasjoner. I standarden for luftfartshinder skiller vi ikke mellom ulike typer transformasjoner som for eksempel transformasjon til lavere eller høyere enn 230 V slik det gjøres i SOSI Ledning 4.5.</p>			
	Gjerde	hentet fra AIXM 5.1 klasse CodeVerticalStructureType kode FENCE			
	Fyrtårn	hentet fra AIXM 5.1 klasse CodeVerticalStructureType kode LIGHTHOUSE			
	Monument	hentet fra AIXM 5.1 klasse CodeVerticalStructureType, kode MONUMENT			
	Terrengpunkt	hentet fra AIXM 5.1 klasse CodeVerticalStructureType, kode NATURAL_HIGHPOINT			
	Navigasjonshjelpemiddel	<p>hentet fra AIXM 5.1 klasse CodeVerticalStructureType, kode NAVAID</p> <p>Gjelder kun radio instrumenter som brukes ifm navigasjon for luftfartøy og ikke hjelpemidler til andre form for navigasjon, som for eksempel til sjøs.</p>			
	Stolpe	hentet fra AIXM 5.1 klasse CodeVerticalStructureType, kode POLE			

SOSI – generell objektkatalog**Fagområde:** Luftfartshinder versjon 4.5.1

	Kraftverk	hentet fra AIXM 5.1 klasse CodeVerticalStructureType, kode POWER_PLANT			
	Raffineri	hentet fra AIXM 5.1 klasse CodeVerticalStructureType, kode REFINERY			
	Oljerigg	hentet fra AIXM 5.1 klasse CodeVerticalStructureType, kode RIG			
	Skilt	hentet fra AIXM 5.1 klasse CodeVerticalStructureType, kode SIGN			
	Pipe	hentet fra AIXM 5.1 klasse CodeVerticalStructureType, kode STACK			
	Tank	hentet fra AIXM 5.1 klasse CodeVerticalStructureType, kode TANK			
	Forankret ballong	hentet fra AIXM 5.1 klasse CodeVerticalStructureType, kode TETHERED_BALLOON			
	Tårn	hentet fra AIXM 5.1 klasse CodeVerticalStructureType, kode TOWER			
	Kraftledning	linje som fører elektrisk kraft over store avstander og der det er usikkert om det lav- eller høyspentlinje tilsvarer klasse LuftledningLH i SOSI Ledningsnett 4.0 og kodene "Høgspentnett" og "Lavspentnett" i kodelista Ledningsnettverkstype i SOSI Ledningsnett 4.5 tilsvarer også kode TRANSMISSION_LINE hentet fra AIXM 5.1 klasse CodeVerticalStructureType			
	Tre	hentet fra AIXM 5.1 klasse CodeVerticalStructureType, kode TREE			
	Skogsområde	hentet fra AIXM 5.1 klasse CodeVerticalStructureType, kode VEGETATION gjelder også klasse lufthavnhindTregruppe i SOSI Lufthavn 4.1			

SOSI – generell objektkatalog**Fagområde:** Luftfartshinder versjon 4.5.1

	Vanntårn	hentet fra AIXM 5.1 klasse CodeVerticalStructureType, kode WATER_TOWER			
	Vindmølle	hentet fra AIXM 5.1 klasse CodeVerticalStructureType, kode WINDMILL			
	Vindmøllepark	hentet fra AIXM 5.1 klasse CodeVerticalStructureType, kode WINDMILL_FARMS			
	Hopptårn	tilsvarer klasse Hoppbakke i SOSI Bygnan 4.0 ikke dommertåret			
	Vindmåler	meteorologisk instrument som måler vindhastighet og vindretning			
	Lysmast	mast brukt for montering av ulike lyskilder			
	Flaggstang	lang rett stang for heising av flagg tilsvarer klasse Flaggstang i SOSI Bygnan 4.0			
	Petroleumssinnretning	innretning, installasjon, anlegg og annet utstyr for petroleumsvirksomhet, likevel ikke forsynings- og hjelpefartøy eller skip som transporterer petroleum i bulk tilsvarer klasse Petroleumssinnretning i SOSI Petroleum 4.0			
	Silo	lagringsbygg for fôr og korn som ikke er registrert som bygning i GAB tilsvarer klasse Silo i SOSI Bygnan 4.0 Merknad: I motsetning til definisjonen av klasse Silo i SOSI Bygnan 4.0 vil dette også gjelde store silobygg			
	Stolheis	taubane med stoler til persontransport tilsvarer klasse Stolheis i SOSI Bygnan 4.0			
	Skitrekk	taubane til å dra skiløper opp bratte bakker tilsvarer klasse Skitrekk i SOSI Bygnan 4.0			

SOSI – generell objektkatalog**Fagområde:** Luftfartshinder versjon 4.5.1

	Taubane	innretning hvor tau eller vaiere bærer og eller trekker last over en strekning tilsvarer klasse Taubane i SOSI Bygnan 4.0			
	Fornøyelsesparkinnretning	pariserhjul, berg og dal bane og andre høye innretninger i en fornøyelsespark			
	Annet				

Utgitt av:
Statens kartverk
978-82-7945-525-7